

man kan anvende til at dyrke Gud. — Det er dog ogsaa en god gammel Skik. Derfor ønsker jeg, at Helligdagen skal beholde sin Betydning, og jeg er overbevist om, at hvis man giver al den Frihed man kan, da vil Ordenen komme til at boie sig for Friheden. Det er min Frygt, at dersom Loven giver aldeles Frihed, saa vil der kun blive lidt Spor af Helligdag tilbage. Der er jo rigtignok dem, der mene, at Friheden skal staae over Ordenen og disse have altsaa Ret i, at Friheden maa være stor. Men jeg troer at her bør ikke være mere Frihed, end der kan bestaae med en kristelig og god Statsorden. Hvad den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Afd. Kred. (Monrad) bemærkede, kan jeg fuldkommen tiltræde og det har været min Tanke, før det blev yttret af ham. Den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amt (Wiborg) kunde ikke dele denne Mening. Jeg maa maaffee tillade mig at hente et Exempel fra en lille Commune. Naar der i et Sogn er 16 Gaardmænd og 20 Huusmænd, hvoraf 1/4 Deel kom til at være ledig, fordi de øvrige de øvrige udrettede det Arbeide, som de før alle havde havt, ved Helligdags Arbeide, da vil det være naturligt, at de, som komme til at gaae ledige, fordi der bliver arbeidet 7 Dage istedetfor 6, ville concurrere med de andre, som saaledes ikke ville faae mere Betaling for 7 Dages Arbeide end de før fik for 6. Jeg indrømmer vel, at der kan være Bessjæftigelser, som kunne være meget smukke at foretage om Søndagen. Huusmanden kan saaledes passe sin egen Dont; Haandværkeren kan have en Familie at gjøre en Tjeneste, som kan blive paaaffønnet. Men naar Mesteren ligefrem faaer Ret til at betinge sig sine Svende og Drengene til fast Arbeide før sig om Søndagen, vil det useilbarligt lede til, at naar der ikke bliver mere Arbeide, end der er nu, vil endeel komme til at gaae ledige eller de ville concurrere til Arbeidslønnens Nedsættelse, saa at de ikke ville faae mere Betaling for 7 Dages Arbeide end ellers for 6 Dage. Saaledes vil det vistnok stille sig i de fleste Forhold, det er idetmindste min Overbevisning, og jeg har derfor stillet mit Forslag.

Monrad: Det fornøier mig at kunne er-

klære mig aldeles enig i, hvad der blev yttret af det ærede Medlem, som nylig er traadt ind i Thinget. Jeg er ganske enig i de Grundsaetninger, der ere udviklede af ham, og som væsentlig gik ud paa, at Arbeidets Priisbillighed forøger Arbeidets Mængde; men jeg haaber ogsaa, at han ved en nærmere Overveelse af det, jeg har fremsøgt, vil finde det overeensstemmende med de virkelige Forhold og ikke i Strid med den af ham anførte Sætning.

Justitsministeren: Det er kun nogle ganske faa Bemærkninger, jeg skal tillade mig at gjøre. Jeg beklager, at mine Anskuelser ikke stemme overeens med den ærede Ordførers. Under Sagens første Behandling troede jeg at kunne slutte mig til ham; men, efter hvad jeg nu hører, afsvige dog vore Anskuelser i enkelte Puncter idetmindste. Den ærede Ordfører har gjort den Bemærkning, at Stemningen bør ligge udenfor Lovgivningen; denne Bemærkning havde Hensyn til, at jeg troede, at i § 2 burde man forbyde alt Arbeide i Huset, naar det er forbunden med Larm, fordi, som det hedder i den gjældende Anordning, et saadant larmende Arbeide kan forstyrre Andre i den Stemning, der bør være den herskende paa Søn- og Helligdagene. Denne Sætning indeholder ikke i og for sig Noget, som er besærlende, Noget, som skal fremvinges ved Anordningen; den indeholder kun en Indskrænkning i den Sætning, at larmende Arbeide i Huset er forbudt, saa at, naar der er Spørgsmaal om, hvorvidt et Arbeide skal ansees forbudt, som kan høres udenfor Huset, saa skal der tages noget Hensyn til, om det er af den Besskaffenhed, at den Stemning, som bør antages at være den fremherskende, forstyrres eller ikke. Det maa ogsaa vel bemærkes, at den hele Forskjel i det Væsentlige, naar der er Spørgsmaal om, hvad der skal optages i Loven som forbudt eller ikke, mellem min Anskuelse og den ærede Ordførers og Udvalgets Anskuelse er, om man skal forbyde det Arbeide i Huset, som er forbundet med Larm, og som finder Sted i Nærheden af Kirkerne, eller om man i Almindelighed skal forbyde det Arbeide, som er af larmende Besskaffenhed, saa at det forstyrrer den Stemning, som skulde være den herskende. Naar man erindrer, at dette er